

**Szerkesztői szállás**  
Belső-királyutca 21. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.  
Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adnak vissza.  
**Előfizetési díj:**  
Egész évre . . . . . 12 frt.  
Félévre . . . . . 6 " "  
Negyedévre . . . . . 3 " "  
Egy hóra . . . . . 1 " "  
Megjelenik minden nap, az ünnepekét követő napok kivételével.

# KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

**Kiadó-hivatal:**  
Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.  
**Hirdetési díjak:**  
Negyszer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Helyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.  
**Hirdetések felvételnek:**  
Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22)  
" Haasensteint és Voglerrel (Neue Markt 11.)  
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-utca 9 szám emelet.)

## A „KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.  
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.  
Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

## A megyerendezéshez.

II.

A pénzügyér úr maga is átlátta „azon nagy különbözetet”, mely az ő kimutatásában foglalt összegek s az egyes törvényhatóságoknak közigazgatási szükségük fedezésére a kincstárból eddig, különösen pedig 1870-ben kiszolgáltatott összegek közt mutatkozik; s ezért jónak látta egy II-ik táblázatban azt is kimutatni: „mily eredmény mutatkoznék, ha azon főösszeg, melyet az állam 1870-ben közigazgatási célokra az összes törvényhatóságoknak kiszolgáltatott, nem az egyenes adók mindnyájából, hanem csupán csak a személyes kereseti adóból üttetnék le.”

Ezen II-ik táblázat szerint kevesebb ugyan valamivel az aránytalanság, de így is a 79 törvényhatóság közül kisebb-nagyobb mérvben károsodnék hatvankettő.

Az 1870-re kiadott közigazgatási költségek főösszege 4.145,000 frt. A pénzügyér úr I. táblázata szerint jövőre csak 3.458,000 frt. II. táblázata szerint pedig 3.571,000 frtra menne a megyéknek ezutánra (adószállítási folytán) kiutalandó közig. költségek főösszege. Így az állampénztárban maradna évenként mintegy 5—600 ezer frt.

Talán e pár százezer forinttal akarja a pénzügyér úr a rövidséget szenvedő megyék hiányait pótolni?

Ez lehetetlen. Ha mind kiosztja is a benmaradó többletet: még sem kap a megyék többsége csak annyit is, mint 1870-ben.

Már pedig, ha Bács-Bodrog 110 ezerrel, Torontál 108 ezer, Heves 22 ezer, Temes 50 ezer, Pozsony 25 ezer forinttal évenként többet kapnak, mint eddig, s tehát jelentékeny melioratiokat tehet-

## A „KELET” TÁRCZÁJA.

### Ilse hercegasszony.

(Rege.)

Petersen Maritól.

(7. folytatás.)

A jó tele hold, a kis Ilse régi barátja, az is gyakran eljött meglátogatni őt; nem ijedt vissza a terhes uttól a hegyeken át, s megállt az Ilsekő fölött, az egész hegyhát legszebb csúcsa fölött, melyet a völgyi emberek a kis hercegasszonyról neveztek el és barátságosan nézett alá, s látta kedvencét, a hegyek árnyaiban tovacsörgődni s vidorjátékokat játszani az ezüst csillagokkal, melyeket alá hajigált neki.

Emberek is voltak már régen a völgyben, hol a kis Ilse lakott; a hercegasszonyka eleinte igen rátartó volt velük szemben, s a fenyőfának de sok gondja volt vele, de sokat lecséztette, oktatta, míg odáig vihette a kis lányt, hogy barátságos legyen hozzájuk, s megszokja az érintkezést velük. Az első emberek, kik az erdőbe jöttek, egy pár szénégető volt; kunyhót emeltek, fákat vágtak, halmot raktak, meggyújtották. És a kis Ilse sok, sok könyűt ontott kedves fáiért, melyek éles fejszétől megejtve, haldokolva feküdtek a földön, — és a fűvek és virágok is nyöszörgve panaszkodának, midőn az emberek ösvényt tapostak a vadonban s fejcsékeit letiporták, hogy a kis Ilse végignyilalt a szívére. A lángocskák, melyek a miléből \*) kicsaptak s a fűszálló gőzök a brockeni rém-éjsza-

\*) A német Meilerből; aszékely szénégető meg éppen millernek hívja.

nek: miért ne kívánhatná meg a többi megye is azt, hogy budgetje ne csak apasztást ne szenvedjen, de — tekintve a közigazgatáshoz kapcsolt növekvő igényeket — emeltessék az, és pedig jelentékenyen?!

Hiszen a jó közigazgatás nem csupán megyei ügy, hanem országos követelmény.

És ha országosan javítani akarjuk a közigazgatást, akármiként kerüljük a dolgot, oda bizony pénz kell. Több pénz kell, mint eddig, és pedig mindenik megyének több kell, mint a mennyit eddig kapott.

És hogy az országos követelményeknek közigazgatási tekintetben eleget tehesse: a torontáliaknak 100 ezer frt többletet adjunk? s a lipthóiaktól, hogy ők is ép úgy kielégíthessék ama postulatukat, elvegyünk évenként 24 ezer frtot? Akár csak azt mondjuk ki, hogy Torontál ne fizessen adót, hanem fizesse helyette Liptó, Aranyosszék meg a többi!

Kiválólag sujtva lennének a pénzügyér úr számítása által erdélyi megyéink. Az I. táblázat szerint az erdélyi törvényhatóságok mindnyája károsodnék; a II-ik táblázat szerint pedig Erdély 26 megyéje, széke és vidéke közül csupán 7 nem szenvedne kárt.

Nem segít a bajon azon ajánlat, melyet e lapok hasábjain (D.) tett, hogy t. i. igyekezzenek a megyék minél kevesebb szolgabírói járást alkotni. Ez nem mindenütt lehetséges; de a hol lehet is, a kevesebb számú, tehát nagyobb járások tisztviselőit az eddigieknél nagyobb fizetésekkel és nagyobb segédzemélyeztetéssel kell ellátnunk. Az pedig pénzbe kerül. E téren a „spar-system” csakugyan megbozszulná magát.

Nem segíthet már a bajon azon másik eszméje is a most említett igen tisztelt cikkíró úrnak, mely szerint az árvaügyeket még egy ideig a közigazgatástól külön — persze országos költségen — kellene kezelteni. E részben a 42-ik törvénycikk világos intézkedést tartalmaz. A (D.) eszméje lehet a 42-ik t.-cikknek kritikája, vagy pedig alapul szolgálhatna tán egy novellaris törvénynek; de a küszöbön álló bajt el nem háríthatja, mert a 42-ik t.-cz. már törvény, s annak szabványain sem a megyék, sem a minister tul nem tehetik magukat.

Dr. Jenei Viktor.

kára emlékeztették őt s valóságos irtózatba ejtették. De a fenyőfa azt mondta neki, hogy ember a teremtes ura, kit isten saját képére teremtett és hogy minden más lény az ő szolgálatára rendeltetett; hogy minden fa idejének megvan véghatára, melyet az Ur jelölt ki számára, s akkor földre ejti őt az ember keze, vagy az ég villáma, vagy a tűz és revedés, mely belülről emésztí meg szívére. A tüztől sincs miért félnie, mert szent erő az, mely sok jót tesz a földön, ha bölcsen bánnak vele s a kis Ilse is majd be fogja látni ezt, közelebb lépve a tüzhöz, kezét nyújtva neki s szívesen dolgozva köz-akaratával vele.

Ilse hercegasszony ugyan nem igen örült ez időnek, midőn majd közelebb lép a tüzhöz s vele dolgozik, — de mégis nagy tisztelettel viseltetett a fenyő belátása iránt s teljes bizalommal volt szavaihoz.

Megint egy jó darab idő telt el s egyszer sok ember jött egyszerre a völgybe baltákkal, ásókkal, marhákat, kecskéket hozva magukkal, melyeket a helység zöld panyaira hajtának legelni. Egy darabban az Ilsekő alatt hol a völgy kiszélesedik, egyenest a kis Ilseinek tartának, sok fát vágtak le közelében, deszkát, gerendát vágtak belőlük s oldalt egy nagy termet ástak ki a hercegasszonynak; falait kövel, gyepvel beszegették s odaát, a völgy felől, egy nagy kimenő ajtót hagytak, melyet fákkal szorosán elzártak. A deszkából és gerendákból a közben házakat építettek s nőknek, gyermekeiknek lakásokat rendeztek beléjük; mikor pedig minden kész volt, elmentek Ilse hercegasszonyhoz s megkérték, hogy szálljon le a nagy terembe s találja magát otthon benne. De a kis Ilse megköszönte szépen s odább akart szökellni mellette a mint rendesen szokott, mikor valami nem vala kedvére:

Pest, aug. 20. 1871.

(L. Gy.) A francia parlamenti élet mindenha igen gazdag volt meglepő contrastokban, eredeti fordulatokban. A legközelebbi napokban ismét ily sajtószertű jelenetnek leszünk tanúi, melyre a „meglepő” jelzője, csak azért nem illik, mert Franciaországban történik. Rivet indítványának módosított elfogadását értjük Thiers teljhatalmu, köztársasági elnökké neveztetése iránt. A versaillesi nemzetgyűlés többsége ez indítvány ellen van. Tárgyalására egy 15 tagú bizottság küldetett ki, melynek 9 tagja az indítvány érdeme ellen nyilatkozott, köztök a bizottság elnöke Saint Marc Girardin. Girardin, ki a jobb centrum vezére s az alkotmányos monarchia hívének tekintetik, mult héten a ház egyik alelnökké választott Thiers egyik barátja, Léon de Maleville ellenébe.

Mindez az indítvány elvetése mellett szólna — s elfogadása mégis bizonyos. Thiers e perczen csak oly nélkülözhetetlen, mint a mily nélkülözhetetlennek tekintett a császár — sept. 4-ig. Most tényleg övé a hatalom; nem egy erős sereg hatalma, de az országos bizalom morális sulya. És Franciaországban egy hatalmas ember mindig több a parlamenti többségnél. Thiers a kamarában beszélni fog, s a többség minden elégtelenség daczára, szabadkozva bár mellette fog szavazni. Mert Franciaországban a hatalmi centralisatio érzete oly mély gyökeret vert a kedélyekben, hogy előtte minden meghajlik. E perczen pedig Thiersben pontosul össze az állami hatalom és souverénitás. Ő bölcs politikus, ki egyaránt ügyesen tud elbánni tényekkel, eszmékkel és — szavakkal, és majd talál valami közvetítő módot, melynek alakjában a többség megszavazza a mit lényegileg ő akar. Ez ma az összes francia közvélemény előtt már kétségtelennek látszik.

És mi lesz akkor, ha majd Versaillesben ismét tartatik az ünnepélyes Te deum, az ágyu tiszteletlővései dörögnek, világga kikiáltják: habemus papam! vége a provisoriumnak. Annyi tény, hogy a diplomatiail eltiqetett ekkor teljesen meg lesz mentve; mert lesz törvényesen instituált kormány s államfő, melyhez a mindenrendű miniszterek és követek jegyzőikeket, már most a leghivatalosabb formákban, minden sorupulusok nélkül intézhetik. De a mi a földolag, Franciaország sorsán, jövőjén fog-e ez nagyon változtatni, megadja-e a stabilitás azon sulyát melyre támaszkodva Franciaország a kormányformák, az állami souverénitás kérdését megoldottnak mondhatja? Nem hiszszük.

Franciaország, hogy a német állambölcsölők egy megkülönböztetésével éljünk, nem az államjog, hanem az állampolitika országa. A forradalmak gyakorisága végkép megdönté, az állami alkotmányos szerződések jogérvősen alapuló szentségét. A francziák tul vannak azon — előttük talán naivnak látszó pietáson — melylyel mi ragaszkodunk ahoz mi a törvény útján keletkezett és van. Ha egy intézmény, egy dynastia, egy mindenható államférfi nem látszik többé megfelelni a jelen exigenciáinak, az ő rationalistikus okoskodásuknak — egyszerűn széttrik, kitörlik az élők sorából. Politikájuk egy abstract logika fejlődési pházisainak erőszakos megvalósítása; az a conservatív ragaszkodás a fennállókhöz, a törekvés a fennállóval transigálni, s azt az élet fejleményeivel békés, lassu, tör-

de az emberek elrekeszték útját kövekkel és földekkel s oldalt egy szikla darabot áttörtek, mely a kis Ilse útját védte addig. És a mint így neki szabadult futása, mely nem birta magát tartani, s a nyíláson egész erővel a terembe zuhant, melyet az emberek tónak hívtak, elterült egész szélteben s haragosan csapdosta hullámaival falait. Egy darab idő kellett, míg leesendesült az idegen fogaágban, de akkor aztán nyugodt maradt, megállt összegyűjté vizeit és gondolatait s kérdőleg tekintett a fenyőfára fel, mely sértetlenül maradvá állt a ház homlokzatánál. A fenyőfa szomoruan mosolygott és szólt:

„Most jön a művelődés, kis Ilse, s a szabadság és nyugalom most ugyan csak meg lesz szorítva szép erdőkben.”

„A művelődés! sohajtja a kis Ilse, oh a jó isten legyen irgalmas! az bizonyára az ördög fajzatja. A ki isten annyi szép fáját tönkre dönté, hékukat lehasítja s darabokra szeli — az nem törheti jóban fejét.”

„Szegény gyermek, viszonzá mosolygva a fenyőfa, mit mondanál még akkor, ha a művelődés unokáját, az ipart is megösmernéd, mely kincskereső és a talajt összeviszsa turkálja az aranyért s még a legutolsó fát sem kiméli, ha utjában áll. Azlepusztítja az erdőket, répát természet s nagy kő-épületeket emel, unalmas égrenyuló gyár-kéményekkel A hova az beteszi lábát, ott vége a költészetnek.”

A kis Ilse összekulcsolá kezecskéit s oly elrémülve bámult, hogy a fenyőfa folytatá:

(Folyt. köv.)

vényes módon egyeztetni — ott hiányzik. És Thiers ünneplés elnökké választása megváltoztatná ez évszázados tendenciát? Bizonyára nem. Thiers az elnöki cím nélkül is, mindenható addig míg most a helyzet ura; de később bár ezer eskü e népet és képviselőit, elűzik, a hatalom polczáról ledöntik őt, mihelyt leéli magát, vagy egy ujjban felmerülő eszme, egy hatóbb egyéniség ragadja meg higanyszerű, nyughatalatlan szellemét és sympathiáit.

De Thiers elnökké választásában sokan a köztársaság végleges győzelmét látják. A kérdés ez oldalánál is csak a mondottakra utalhatunk. A császárság nagy fiaskója után, a köztársaságért való rajongás kapott tulsulyra. De a mit eddig tapasztaltunk csak megerősíti azon igazságot, hogy Franciaország többsége, la france surale, nem köztársasági. A monarchismusként és a monarchista pártnak a multban nagy bűnei vannak; de hol vannak a köztársaság és pártíveinek nagy erényei, nagy sikerei?

Azután a grande nationban nagy a regényes, a megragadó fordulatok iránti érzék; az érdekesítő poláris ellentétek játéka szerelmes. S így miután tetszett magának a phrygiai vörös sikkában, a septembriseurök rémszerepében, a gyakorlati socialista petroleum-kanócsával, előbb utóbb mért ne rajonghatna egy kicsinyt a fehér zászlóért, a mult nagy hagyományaiért, a keresztért s a Vendôme vérszentelt oltáraiért. Mindennek varázsa nem oly gyöngye, az elemek melyekre hatni tudna, nem oly csekélyek, még napjainkban sem, mint az abstract liberalizmus hívői képzelik. Vagy ismét megpróbálják az angol alkotmányosságot a polgár király fia alatt, Guizot szép theoriái alapján. Schon alles dagewesen. És Thiers urak akkor lehet akármi cime és felhatalmazása . . . .

## Mikházi Capitulum.

A „Kelet“ 189-ik számában valaki egy rövid tünékeny pillantatot sziveskedik az erdélyi székel szerzet Vojcie Száléz, romai visitator, elnökle alatt Mikházán tartott ez idei Capitulumára vetni, s felemlíti, hogy ott a választó testület főt. Szlovácsek Károlyt rendfőnökének választá, s elsorolja az egy Custos s négy tanácsnok neveit is. De azt nem írja, hogy a rendfőnöki választás törvény ellenes, a mennyiben a három év előtti visitator az érdekekben tündöklő s Rómában kimult néhai Dank Agá, egy a statutumokon alapuló rendelete törvényszerűleg és szorosan meghagyja, hogy kétszer egymásután, egy ugyanazon rendfőnököt megválasztani nem szabad. E sorok írójának, a három évi kormányzás után, újból megválasztott rendfőnök ellen semmi kifogása nincs. Hogy érez-e magában elegendő hajlamot és szent buzgóságot a Rend kormányzására, ezt, három évi multja után, ő is érezheti; hogy tudománya a Rend kormányzására van, azt mi is tudhatjuk. Ugy de vajjon eltekintve a tán megadandó dispensatiótól — nem kellett volna-e s nem lett volna-e cselszerű és üdvös már valahára arra is tekintettel lenni, hogy valamikép ez ingatag társadalmat a törvényesség útjára tereljük? És, mint értesültem, találkozott oly előjáró, is és épen a tanácsnokok közül, ki örömben mondá egy némelyeknek: „dicsőséget szereztünk a szerzetnek, megbuktattunk egy rendeletet.“ — Köszönöm alásan az oly dicsőséget, melyet a törvény contemnálásával szerzünk meg! Hozzánk minden harmadik évben jó egy visitator reformálni bennünket, és ime mi reformáljuk őt, és nem ő bennünket! Szegény erdélyi szerzet! meddig fogsz még — a tormába esett féreghez hasonlóan — régi ferdeségeidben megmaradni? Vagy tán napjaid megszámlálták? s a törvénytelenség pocótájában már csak fuldokolsz? Oh igazság s törvények iránti tisztelet, jöjjen el közénk a te országod!

Egy barát, a seregből.

## Tájékoztató eszmék a tüzoltás köréből.

Folytatás)

Mit kell tehát tennünk? Őszinte bizalommal a pesti tornaegylet elnökéhez Matolay Elek urhoz fordulni, hogy közbenjárása folytán Bokkellberg Ernő hírneves tornatanácsos küldjön le számunkra ügyes tornatanítót, ki egyszersmind képzett tüzoltó is legyen. A költség 3 óra tán 4—500 forintba fog kerülni, azaz ugyanannyiba, mintha innen küldenék egy párt egyént kiképzetés végett oda, a költség egy, de az eredmény vajmi különböz. A felküldött egyéneket talán jól választottuk meg, de mindenesetre egyoldalú felfogásuk előtt visszajövetelükör meg kell hajolnunk, miglen ha a képző tanár itt működik, a százkara menő tanítványok közül hamarabb válnak ki az egyes tehetségek és a követett szabályzat számos ellenőrzése alatt állván, minden dictatori fellépés már eo ipso lehetetlenné válik.

\* \*

Mindenki tudja mily fontos tüzeseteknél azoknak gyors és biztos jelzése, itt minden perc százakat menthet meg. Hogy e tekintetben városunkban semmi intézkedés nincs, eléggé sajnós, de a tarthatlan állapotnak mielőbb meg kell szünnie. Valamelyik toronyban rendes tüzoltóseget kellene felállítani, mely folytonosan működik és erre szigorú felelősség terhe alatt vagy külön egyéneket vagy katonai felváltással a városi hajdukat lehetne alkalmazni, miglen ha a képző tanár itt működik, a százkara menő tanítványok közül hamarabb válnak ki az egyes tehetségek és a követett szabályzat számos ellenőrzése alatt állván, minden dictatori fellépés már eo ipso lehetetlenné válik.

\* \*

Bármily ösmeretes is a mivel közönség előtt azoy tény, hogy a víz vegytanilag a legrosszabb tüzoltó anyag

mégis mindenütt ennek használatát tapasztaljuk. Ennek oka abban rejlik, hogy a víz legolcsóbb és leggyakoribb, továbbá, hogy az ujjabkori tüzoltás a viznek kitűnő mechanikai hatását a legnagyobb tökélyre vitte. Ezen hatás azonban csak akkor biztos, ha folytonos vizsugarat vagyunk képesek előállítani, mi mindenütt lehetséges, hol bő vízmennyiségek állanak rendelkezésünkre. Az ujjabkori fecskendő maga szívja fel szükséges vizét, ezért földolog ennek oly helyet választani ki, hol a szükséglet fedezése bizton remélhető. Ha a tűz jelezve van és a fecskendő elindult bajos és késő annak czelszerű helyet keresni, azért nézetem szerint városunknak vízfedezeti térképe lenne elkészítendő, mely utcánként kimutatná a víz-készletet, sőt előre is kijelelné a fecskendő felállítására alkalmas fix-pontokat. E térképet a főparancsnoktól lefelé a hadnagygig legalább minden fecskendő csapatbeli tiszt alaposan ismervén, riadó után, indulás közben már tökéletesen tisztában van az iránt merre vegye útját s hová állítsa a fecskendőt. Mily fontos ezen idő nyereség, mely egyszersmind a legczelszerűbb álláspont elfoglalásával jár, minden practicus tüzoltó be fogja látni s azért e szerény tervezetünket becses figyelmükbe ajánljuk. Tüzoltó mestereink, a németek, bizonyosan szintén rájöttek volna ez egyszerű eszmére, de a boldog embereknek nincs rá szükségük, mert, ott kün minden valamire való tüzoltó egyet vízvezeték hathatós támogatása mellett dolgozik. Mig ez városunkban is létesül, segítsünk magunkon a fentebbi módon!

(Folyt. köv.)

## KÜLFÖLD.

Kolozsvár, augusztus 23.

(s) Franciaországban még mindig a Rivet-féle indítvány köt le minden érdeket; mindenki a legfeszültebb kíváncsisággal várja a sorsot, melyben azt a nemzetgyűlés fog részesíteni. Még a kommune-per kelt a milyen olyan sensatiót.

Holnap lesz egy hete, hogy, a nemzetgyűlés épen a Thiers hatalmának meghosszabbításáról szóló javaslat felett adandó vélemény készítésére egy bizottságot küldött ki. Az ülés nagyon zajos volt, mert természetesen mindenik pártnak érdekében állott, hogy minél többet vigyen be tagjai közül a bizottságba. A bizottságnak csak hat tagja van a javaslat mellett, nyolcz pedig ellene. Egészen vége azonban 650 képviselőből, kik a tanácskozáson jelen voltak, 340 mellette, 310 pedig ellene volt Rivet indítványának.

Az egyes bizottságoknak e kérdésben tartott discursioi általában azt a benyomást teszik, hogy a két főpárt közötti távolság még növekedett; azonban a folytonos intriguák miatt, melyek mindkét részen a legszebb virágzásnak örvendnek, nem lehet sem egyik, sem a másik irányban biztos prognosztis találni. A jobboldal, mely a jobb-közép egy részével még egy kis többség felett rendelkezik, teszi magát, mintha nem bándokná Thiers megbukása miatt, sőt már utódjáról is suttognak. Némelyek Aumale herceget, mások ismét Changaraier tábornokot, s ismét mások meg épen Mac-Mahont emlegetik; pedig hát erről az utóbbiról ország-világ tudja, hogy Thiersnek határozott híve s megbuktatásához soha sem nyújtana segédkezet. Valószínűleg ennek a válságnak is a lesz a vége, hogy kölcsönös engedmények útján fogják megoldani a kérdést. S így aztán ideiglenesen nem lesz baj ismét adig, míg valami kritikuss kérdés nem jó szönyegre.

A legujabb keletű tudósítások szerint a módosítás, melyben mind a két párt megnyugszik, ilyen formán már meg is történt. Thiers felhatalmazása „elnök“ czímmel két évre meghosszabbították; a miniszteri felelősség kimondatik; Thiers tovább is részt vehet a parlament vitáiban. A nemzetgyűlés csak bizonyos kitűzött törvényjavaslatok megszavazása után oszlik szét. A bizottság csak kedden, 22-dikén, választ elődöt, s a vita legfőlegb jövő csütörtökön kezdetik meg.

Olaszországnak az általános európai helyzettel szemben való állásáról a „Gazzetta“ meglehetősen komor színezetű képet fest, kimutatni igyekezőn, hogy az ország a jövőben netalán bekövetkezendő bonyodalmak alkalmával egészen elszigetelve fogna állani. A nevezett lap ezeket írja: „A jól rendezett államok minket semmibe sem vesznek, egyetlen, még oly kis állam sem fél tőlünk. Ha Franciaország által megtámadtatunk, akkor Anglia és Oroszország felajánlják közbenjárásukat, mint azt az utolsó háboruban Franciaország javára tették,— vagyis: a zivatart nem fogják tőlünk elhárítani. Franciaország a mi ellenségünk: már azáltal is bosszút áll Németországon, ha Olaszországot ismét szétdarabolja; mert abban csak fenyegetést, hálátlaniságot és forradalmat lát. Németország kevéssé becsül minket, mert alaposan ismer és tudja, hogy bennünk nem bizhatik, kik gyermekies machiavellismusból, politikai éleslátás hiányából, s azért, hogy a cselekvés szabadságát megőrizhessük, sem a multban, sem a jelenben nem álltunk nyíltan melléje.“

— Az olasz kormány Rómát hatalmas erőddé akarja átváltoztatni, s már egy javaslatot is készített az olasz főváros megerősítésére vonatkozólag; a „Liberte“ azonban indítványozza, hogy csak Róma vidékén, alkalmas helyeken építsenek védveket, mert magának a városnak megerősítése annyit idót venne igénybe, hogy Franciaország, melynek félt támadása miatt vették körül bástyákkal az örök- várost, rég valósíthatná szándékát a pápa világi hatalmának visszaállítása iránt, ha csakugyan van ilyen szándéka, mielőtt Róma megerősítése befejeztetnék. Mi pedig a megerősítési költségeket illeti, ezek is oly jelentékeny összeget, 30—40 milliót képviselnek, hogy a költségvetést, mely ugyanis 480 millió deficitben szenved, rendkívül tulterhelné. A pápa fontos küldetéssel bizta meg Antonelli Fülöp grófot, a bibornok fivérét, ki egyszersmind római bank igazgatója. A gróf Párisban utazott, hogy ott azon bibornokokkal, kik Patrizzi vagy Capelsi bibornok jövőbeni pápasága iránt kedvezőleg lennének hangolva, értekezék, s egyuttal a pápa részére a pápai kincstárból vett több millió frankot elhelyezzen. E pénz a jezsuiták és a

maradó-párt rendelkezése alá bocsátatnék, hogy a conclaverban szavazatokat vásároljanak. A pápa Guibert msgr-tól, a párisi érsektől, már kapott is volna levelet tele a legjobb reményekkel és biztatásokkal.

Az orosz hivatalos lap egy császári ukázt közöl, mely által a székváros, Szent-Pétervár a kormány joghatósága alól kivételik és külön, attól független kormányzatot nyer.

Egyik romániai lap Károly fejedelemhez intézetten következő nyílt levelet tartalmaz, mely világot vet a romániai mérsékelt ellenzék követeléseire s törekvéseire.

„Azt hiszi fenséged, hogy kétértelmű magatartása által népszerű lett? Hol van ma az ön pártja. Nincs többé fenségednek pártja. Egyedül, egészen egyedül áll, támasz nélkül otthon, rokonszenv nélkül a külföldön. Sőt még a német nép nagy államférfia Bismarck hr. sem csinál titkot abból, hogy nem bízik többé fenségedbe.

Trónralépte óta soha sem volt olyan jó kabinetje fenségednek, mint most. Most tehát egyedül fenségeden áll, e kabinet tehetségeit és a nép rokonszenvét felhasználni arra, hogy haladás nélkül keresztülvitessenek a reformok, melyeket az ország integritása és függetlensége megkíván és pedig:

A jelenlegi alkotmányt másodolni kell.

A vasuti obligatiók tulajdonosaival szemben a kötelezettségek teljesítendő.

A népoktatás általánosítandó; s végre

A közmunkák tekintetében helyesebb rendszert kell követni.

## A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, aug. 23. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett: aug. 23. 12 ó. 45 p. d. u.

Királyunk september első hetében lotogatja meg Vilmos crászárt; a látogatás helye még nincs kitűzve.

Skene gyáros báró lett.

Szláv és lengyel férfiak hivattak újból Bécsbe.

A kormány működési programja september elején készen lesz.

Délfranciaországban kérvény kering a nemzetgyűlés feloszlátása iránt.

Metternich lemondását ismét hátározottan említik.

## NAPI HIREK.

Kolozsvár, augusztus 23.

— Kerkapoly pénzügyminister a „Herm. Zeit.“ értesülése szerint f.hó 25-én jön Erdélybe.

— Tanító-gyűlés. Nagy-Szebenben a szász tanítók gyűleseznek. Az első napi vita tárgyat az egyház és iskola közti viszony képezte. A megvitandó tételek közt a negyedik így hangzik: „Ev. szász iskoláink lételének legfőbb biztosítéka abban rejlik, hogy mint a valódi protestans hit és a német nemzetiség védbástyái karöltve járjanak az országos ev. ágost. egyházzal.“

— Szlavý minister e hó 21-kén érkezett Dávára, honnan Barcsay főispán kíséretében Petrozsény felé az ország határszélére ment; ma Vajdahunyadon át Dávára visszatérendő.

— A kolozsvári-pesti kéjvonattal Pestre indultak közül már többen érkeztek vissza városunkba; általában meg voltak elégedve a rendezőséggel, az egyes coupék nem voltak tulterhelve, mint rendszeren kéjvonatoknál szokás; csak egy baj volt, a vasuti vendéglőkben sehol sem voltak eléggé ellátva eleséggel a vendéglősök, különben örvendünk e kéjvonat sikerültén, örvendünk különösen azért: mert az olcsó utazás e neme így megkedveltetik városunkban.

— Sz. István ünnepe, a pesti lapok tudósításai szerint, az idén sokkal népesebb volt, mint az előbbi években, hanem hiányzott az emelkedett hangulat, mely az ünnepet korábban valóban nemzetivé tette. Az előre kürtölt hírek, hogy a koronaörög díszöltönyében fog megjelenni stb, nem valósultak. Az egyházi functiót a primás végezte fényes segédlettel.

— A lövészünnepélyről. Tudvalevőleg Budán ez idén lövészünnepély tartatott, melyre nemcsak az ország minden lövészegylete küldött képviselőket, hanem külföldiek is, nevezetesen lengyelek jelentek meg. E hó 19-én gyűlés tartatott, melyben egy országos lövészegylet létrejött képezte a vita tárgyat. E gyűlésen meg is alakult az „Lövészövetség“ nevezete alatt és a tisztviselők meg is választottak. Természetesen Kolozsvár nem volt képviselve az ünnepélyen, mert a lövészegylet nálunk ugyan alakulóban van (hány év óta? szerk.), de tudja a jó ég, mily okokból, megalakulni nem képes.

— Pesti lapok értesülése szerint V. Ferdinánd király ő felsége megtevév végrendeletét, végrehajtóul gróf Lónyay Menyhértet nevezte ki.

— A katolikus papság tekintélyes része, hir szerint, egyesült actiót szándékszik kezdeni az új pápai tanok ellenében; a program iránt még nem történt ugyan megállapodás, hanem czéljuk a magyar nemzeti kath. egyházat reform-alapon szervezni. Az infallibilista püspökök pedig addig is kiadták az alattok álló tanodák igazgatóinak a rendeletet, hogy az új dogmákat ép úgy tanítsák, mint a régieket.

— Az „Erd. Hiv. Értesítő“-ből olvassuk, hogy Kolozs megye törvényszéke Macskásy Miklóst, vagyonkezelés tekintetében, atyja kérelmére, ennek gondnoksága alá helyezte.

— „Lépre Került“ czim alatt lapunk tegnapi számának hirrovatában özv. K. I-né szökevény ismét való elotogatásáról irtunk. Ma terjedelmes fölvilágosítást vettünk

ez ügyben, mely egészen más színben tünteti föl a kérdést. Ugy vagyunk azonban értesülve, hogy a városi képviselő testület mai ülésén interpellatio fog ez ügyben tétetni s így a fölvilágosítás közreadását, az interpellatio történetének leírásával együtt, lapunk holnapi számára tartjuk fön.

— **Frits Albert**, a „M. Polgár“ tegnapi számában kinyilatkoztatja, hogy a Kolozsvár városi polgármester-seget el nem vállalja. E nyilatkozat, tudomásunk szerint, szükség feletti, miután Frits ur ez állomásra fölszólítva sem volt. Egy polgár.

— **Hirdetmény** az erdély területén ez évben tartandó lötenyészési államdíjzástokról. Ezennel közhirre tétetik, miszerint Erdélyország következő helyein fog ez évben lötenyészési államdíjzást tartatni, u. m.: 1) Sepsiszentgyörgyön folyó év sept. 2-án. 2) Székely-Kereszturon sept. 2-án. 3) Bethlenben septemb. 3-án. 4) Kolozsvárt sept. 23-án. 5) Beszterczén okt. első felében, a gazdasági kiállítás alkalmával. 6) Déván okt. 29-én. Ezen díjzástási állomások a következő államdíjak lesznek kitűzve: I. Sikertől szopósikóval bemutatott anyakanczák számára, melyek jól ápolt, egészséges és erőteljes állapotban vannak, s a jó tenyészkanccák tulajdonságaival bírnak. A) A kolozsvári és sepsiszentgyörgyi 80 darab magyar arannyal javadalmazott díjzástási állomásokon: Első díj 12 db magyar arany. Második 10 db m. a. Harmadik 8 db m. a. Negyedik 6 db m. a. Ötödik 5 db m. a. — B) A székely-kereszturi, bethleni, beszterczei és dévai 65 db magyar arannyal javadalmazott díjzástási állomásokon: Első díj 10 db magyar arany. Második 8 db m. a. Harmadik 6 db m. a. Negyedik 5 db m. a. — II. Három éves kanczások számára, melyek kitűnő tenyész-képességet ígérnek: A) A kolozsvári és sepsiszentgyörgyi 80 db magyar arannyal javadalmazott díjzástási állomásokon: Első díj 10 db magyar arany. Második 8 db m. a. Harmadik 6 db m. a. Negyedik 5 db m. a. Ötödik 5 db magyar arany. Hatodik 5 db magyar arany — B) A székely-kereszturi, bethleni, beszterczei és dévai 65 darab magyar arannyal javadalmazott díjzástási állomásokon: Első díj 10 db m. a. Második 8 db m. a. Harmadik 6 db m. a. Negyedik 5 db m. a. Ötödik 5 db m. a. — A bemutatott lovak megbírálása, valamint az oda ítelt díjaknak kiosztása is, egy e végre alakult polgári és katonai szakbizottság által azonnal a helyszínen fog eszközöltetni. A pályázó lovak tulajdonosai községelöljárói bizonyítványt tartoznak igazolni, hogy a szopós csikóval bemutatott anyakancza már a csikó születése előtt sajátjuk volt, vagy pedig hogy a kiállított három éves kanczacsikó egy — az ellés idejének birtokukban volt anyátólbszármazik és általuk neveltetett. Minden tekintetben kitűnő menesikókat pályázaton kívül is díjakban részesíteni a díj osztó bizottság leendő felhatalmazva. Hogy a díjzástó bizottság kellő időben megtudhassa valamenynyi pályázó ottilétét, köteles minden pályázó a kijelölt díjzástási nap reggelén az illető pályázati állomás helyhatóságánál jelentkezni, hol további utasítást nyerend. Kelt Pesten, augusztus 3-án 1871. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. királyi-ministerium.

— **Háromszéki** a következő sorokat küldte hozzánk: „Folyó hó 22-én a hét testvér székely város számos tagu és fényes küldöttsége tiszteleg Lázár Mihály főispán urnál, saját házában Dálnokban. Ezen ünnepély fényét emelni fogják megjelenésükkel: a háromszéki tisztség, polgári és urbéri törvényszék, a m. k. honvéd lovas- és gyalog tiszti kar, az egyházi rend főbbjei és számos birtokos. Az ünnepélyt kétszáz terítékű diszebed rekesztendi be.“

— **Szabó Ferenc**, új-tordai ev. ref. nyugalmazott pap, az egyház 33 éves hiv szolgálja, 71 éves korában, e hó 18-dikán, jobb létre szenderült. Nyugodjék csöndesen!

— **A következő fölszólalást** vesszük: „Kolozs-megye törvényszékénél a Kilyén Mihály halála folytán megürlt aljegyzői állomás Mikó Imre tisz. joggyakor-nokkal töltetett be. E kinevezés bár ideiglenes, mint értesülünk, általános visszatesszéssel találkozik; mert a kinevezett teljesen alkalmas és qualicált erre az állomásra, de mivel ómiatta a törvényszéknek egyik olyan tagja melöltetett, ki mind szolgálati idejére mind qualicációjára nézt sokkal meghaladja őt és pontos munkássága által is általános elismerését nyerte ki az egész törvényszéknek: mi sem nyomhatjuk el rosálásunkat. Ha majd az organizatiót is így vesszük keresztül, akkor lesznek ám még szép dolgok.“ Részünkről mindég készségesen elengedjük az irások qualicatiót, ha ezáltal a valódi tehetséget látjuk előtérbe helyezve, annyi is inkább, mivel — mint saját tudakozódásunk folytán értjük — a kinevezett a törvényes qualicatio formáival is bír.

— **Curiosum.** Tarisch József aláírásu sajátos nyomatvány került kezünkbe, melyből egy kis mutatót ide igtatunk: „A magyar kir. szab. új feltalált vas bádogból zománcott főedény leírása és használatoktatása. Mind ez ideig divatos és másféle főedény alatt bizonyos semiközött a tökéletes nagy mértéket érte el, mint új módszer után készített zománc bádogedényem, mely a legjobb különös ravasz (t. i. raffinirt) bádogból készitve van, kívül sötétkék, belül világoskék nagyon tisztán zománcva. A zománc oly álhatatosan tapad a vason, hogy a máz lepatoaga nem lehetőleg czélszerű bánásnál. Használatánál különös figyelés szükséges, hogy az edény üresen a melegsegre ne legyen téve, a tisztítás legjobb finom homok dörzsölés által, ha valami perzselődve legyen, tehát hamulug vagy felolvast szódával főzzék. Az említett gondviselés elmulasztás figyelés által megtörténhetne hogy a kék világos máza helyenkint leválk, de ezen alá még egy sötétzöld máz tart, mely oly álhatatosan a pléhel egyesülve van, hogy a legnagyobb erővel nem felváltandó.“ Eből elég ennyi is.

— **Rosz nyelvek** azt mondják, hogy Jókai a „Hon“ fiatal oriasait, mint Hegedüs Sándorkát, Lukács Bélácskát sat. a jövő választások idején föl akarja léptetni az erdélyi részekben képviselő jelöltékül. E hirben úgy látszik, csakugyan van valami igaz is, mert a „Hon“ tegnapi száma már kezdi egyengetni az utat, „Erdély és a

pártállás“ föliratu vezércikkével, melyben igen siralmas képét rajzolja állapotainknak, úgy hogy egészen kétségbe esünk szerencsétlen sorsunk fölött s majdnem hajlandók vagyunk azt hinni magunkról, hogy immár meg is haltunk s csak hazajáró lelkeként bolygunk itt fent, az erdélyrészi árnyékvilágban. A „Hon“ triangulumma különösen a fiatalokat biztatja, hogy mutasson életjelt magáról, a mi „honi“ nyelvre lefordítva nem tesz egyebet, mint hogy baloldaliaskodjék, mert szerintök, ha a fiatal-ság becsülettel végzi tanulását és munkáját, az nem életjel. Bár a „Hon“ orjásai is követnék e fiatal-ság példáját!

— **Egy tisztelt barátunktól** vesszük e sorokat: Szerkesztő barátom! Ramonczay Elek kolozsmegyei segéd szolgabíróra vonatkozólag közlöm veled, hogy a lapodban is említett, hivatali visszaélés büntényének jelzett eljárása a megyei bünyenyítő törvényszék által is vizsgálat tárgyává tétetett, azonban legtávolabbról sem merültek fel oly körülmények, melyek nevezett vagy más büntényt megállapíthattak volna s így még f. év május 15-én keletkezett büntető törvényszéki ülésben a további vizsgálat, tényállások hiánya miatt, (azaz gyanúsított büntelensége következtében) megszüntetett. Ennek kijelentésével tartozol az igazságnak.

— **Dr. Uffalussy József** az ismeretes vizgyógyintézet kérdésben a „M. Polgár“-ban hosszabb czáfolatot közöl, melyet a „Kelet“ nem akart egész terjedelmében közzé tenni, mivel a hang, melyen írva volt, a „Kelet“ hasábjain megjelenő közleményekhez nem illik. Most azonban szerkesztőségünkönél a vizgyógyintézet orvosától Vélis Simon urtól kiállított bizonyítvány tétetett le, mely szerint dr. U. J. csakugyan használta a V. S. ur vezetése alatti intézetben az általa fölajánlott gyógyeljárást, ha tagadja is, hogy tanácsát kikérte volna. A bizonyítvány szerkesztőségünkben megtekinthető.

— **A Hon szerkesztői** üzenetei közt a következőket olvassuk: Jókai Mór erdélyi és mármarosi barátaihoz. Felkérjük azon tisztelt barátait lapunk szerkesztőjének, kik vele együtt september elején felső Magyarország és Erdély beutazására barátilag ajánlkoztak, miután ő jelenleg bár nem súlyos, de buzamos rosullét által tartósan akadályozva van, sziveskedjenek számára baráti vendégszeretetüket néhány héttel későbbre fentartani.

— **A háboru utóbajai** a német nőknél. A kárpótlási igények között, melyek a párisi német követségnél a háboruban szenvedett károk iránt támasztatnak, sokszor sajátosságok fordulnak elő. Így a minap Strelitz városából 17 hajadon leányzó fordult a párisi német követséghez, hogy az 17 francia tisztet nemzetközi szerelmi viszonyokból származó bizonyos kötelezettségek iránt felelősségre vonjon. A 17 hazafias hölgy közül 8. az ugynevezett jobb osztályokból való. Minthogy azonban az atyasági keresetnek Frantziországban nincs helye, a nemes hölgyek részéről támasztott igények alig számíthatnak sikerre, nem is tekintve azt, hogy az ilyenmü „károsulások“ a frankfurti béke nem vette figyelembe. Most már nem marad egyéb hátra, mint hogy jövőben a strelitziekre csak súlyosan sebesülteket bizzanak, s a gyógyuló fölben levőket azonnal eltávolítsák a veszélyes strelitzi hölgyek közeléből.

## KÖZGAZDASÁG.

### A marosvásárhelyi gazdasági tanácskozmány és tárlat.

Vázlatosan már közreadtuk e vándor-gyűlés programját. Az ügy fontossága azonban azt hisszük indokolja, ha most, a gazd. egylettől beküldve, egész terjedelmében adjuk, annyi is inkább, hogy közönségünk figyelme minél nagyobb mérvben idéztessék föl ez oly fontos és nálunk ujdun kezdeményre, mely bizonyára meg fogja üdvös gyümölcsét teremni, közgazdasági parlag mezőnk javára. A program így hangzik: „

Az erdélyi gazd. egylet f. évi október elején Maros-Vásárhelyt egész Erdély területére kiterjesztett gazd. tanácskozmányt és tárlatot rendez, melyre nemcsak egyletének tagjait, de a haza minden gyakorló gazdáját is hazafias tisztelettel meghívja.

A tanácskozmány és tárlat tartama október 5-étől 8-áig, vagyis csütörtöktől vasárnapig terjed.

A tárlat két részre oszlik u. m.: állat- és terménytárlat; az első áll két, a második öt alább részletezendő osztályból.

A bejelentések september 24-étől október 1-ig Maros-Vásárhelyre a tárlati bizottsághoz intézendők.

A kiállításra bejelentett állatok október 4-én, az-az szerda reggeltől ugyanaz nap este öt óráig fogadtatnak el és a jutalom kiosztásig helyben maradnak.

A bejelentett terményeknek september 24-től kezdve, legkésőbb október 1-ére meg kell érkezniük.

\* \* \*

Első nap csütörtök okt. 5-én.

1) Reggeli 9 órákor a gazd. tanácskozmány megnyitása és pedig:

a) Elnöki megnyitó.

b) Jegyző választás.

c) Megfelelő számú tagokból álló bizottságok választása egy az állattárlat, a másik a terménytárlat megbírálására.

d) A meglátogatandó jószágok és szőlőtelepek részére külön-külön bizottság választása, mely a vizsgálati látogatásra kiszálljon és a tapasztaltakról jelentést tegyen.

e) Első kérdés tárgyalása: „Miként lehetne a gazdasági szakismeretet földmivelő népünk között legkönnyebben és legegyszerűbben terjeszteni, különösen miként lehetne erre hatni ugynevezett cselédképeződék, és miként a vándortanári intézmény által?“ Bevezeti Kodolányi Antal.

f) Második kérdés tárgyalása: „Miképp áll a tagosítás ügye Erdélyben; micsoda határok mily módozattal ta-

gosítottak. A tagosított határok mily előnnyel folytatják gazdaságaikat a tagosítatlanokkal szemben? Mik a tagosítás gyorsabb előhaladásának akadályai, miképp volnának azok elháríthatók és a tagosítások létrejötte gyorsítható; figyelmeztetve egyszersmind, ha a megtörtént tagosítások körül a jó eredményt gátló hibák követték el, és hogy a jó eredmény biztosítása tekintetéből miképp történjenek a tagosítások legegyszerűbben?“ Bevezeti Lészay Lajos.

2) A tárlatok ünnepélyes megnyitása.

Második nap péntek oct. 6-án.

1) Bíráló bizottságok működése és jelentésük készítése.

2) Bizottságok kirándulása, visszajövetelkor jelentések készítése.

3) Délutáni három órákor az állattárlati jutalmak ünnepélyes kiosztása.

Harmadik nap szombat oct. 7-én.

1) A különböző bizottságok ülései.

2) Délután négy órákor tanácskozmányi közülés, melynek tárgyai:

a) bíráló bizottságok jelentései,

b) jószág- és szőlővizsgáló bizottságok jelentései,

c) a tanácskozmány jövő évi gyűléshelyének és az ott netán tárgyalandó kérdéseknek indítványozása.

Negyedik nap vasárnap oct. 8-án.

1) Reggeli 9 órákor tanácskozmányi ülés. Tárgyai:

a) Harmadik kérdés tárgyalása: „Az ötvenes évek óta behozott külföldi szőlőfajok, minő előnyöket mutatnak fel borvidékek szerint, termékenység, a borok kiváló sajátságai s árkülönbség tekintetében a régiek honi fajokból nyert borokkal szemben, és vajjon az új fajokkal behozott különböző (külföldi) mivélésmodok gyakorlatilag alkalmazva oly eredményt mutatnak-e, hogy egyiket vagy másikat régiek, okszerűen kezelt mivélési rendszerünk felett általános terjesztésre ajánlani lehessen?“ Bevezeti Nagy Ferencz.

b) Ülés bezárta.

2) Déli 12 órákor a terménytárlati jutalmak ünnepélyes kiosztása.

3) Délután 3 órákor az egylet javára átengedett tárgyaknak nyilvános elárverezése.

(Vége köv.)

**Üzlet.** A n-nyedi piac árjai aug. 17-n 1 mérő tisztabúza, ausz. mérője, 5 ft 25 kr., elegybúza 4 ft 80 kr., rozs 3 ft 60 kr., törökbuza —ft — kr., zab 2 ft 30 kr., széna mázsája 1 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 10 ft. — kr. marhahús fontja 17 kr., konyhaliszt 13 ft 30 kr. borsó 16 kr., lencse 20 kr., paszuly 10 kr.

A szász-régeni piac árjai aug. 17-én 1 ausz. mérő tisztabúza 5 ft 80 kr. rozs 4 ft — k. elegybúza 4 ft 80 k. zab 1 ft 90 kr. Széna 1 ft. 10 k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 10 f — k. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt 10 ft 50 kr. Borsó mérője 4 ft 80 kr., lencse 4 ft 80 kr., paszuly 4 ft 20 kr.

A dévai piac árjai aug. 19-én 1 véka tisztabúza, legjobb, 2 ft 70 kr., rozs 2 ft 10., elegybúza 2 ft 15 kr., zab —ft 80 kr. Széna mázsája 6 ft 50 kr. Egy szekérfa hosszú 2 ft — kr. 1 font fagygyugyertya 40 kr. Marhahús 16 kr. Konyhaliszt —f 20 kr. Borsó, kupája 24 kr., lencse 20 kr., paszuly 12 kr. Burgonya mérője 1 ft 10 kr.

A gyula-fehérvári piac árjai aug. 19. 1 alsó ausz. mérője. Tisztabúza 6 ft. — kr. Rozs 3 ft 60 kr. Elegybúza 4 ft 80 kr. Zab 2 ft — kr. Széna mázsája 1 ft 40 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 12 ft 50 kr. Egy font fagygyugyertya 40 k. Marhahús fontja 19 kr. Konyhaliszt —ft 11 kr. Lencse kupája 20 kr. Paszuly kupája 12 kr. Burgonya, mérője 2 ft 15 kr. Disznózsir fontja 58 kr.

### Távíratí tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Aug. 21-én 5%. Metalliques 100 frt 60.10. Kamat —. — 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 70.20. 1860. Kölcsön 102.30. Bankrészevény 768. Hitelintézeti részvények 292. frt. 291.30. London 10 ft. st. 121 frt. 20 kr. Ezüst 120.40. Cs. kir. arany 5.79. Napoleondor 966. 1/2

Urbéri kötvények: Magyarország 81.—. Temesi 78.50. Erdélyi 77.25. Horvátországi 86.25.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

## Nyiltér\*)

### Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, augusztus 21-én 1871.

Baruch Adolf, birtokos, M.-Vásárhelyről. Zabulik Józsefné, Tordáról. Czirner Nándor, kereskedő, N.-Enyedről. Ekslein Moricz, kereskedő, N.-Enyedről. Simon Gyula, birtokos, Fehérvárról. fTauer Adolf, Oláhországból. Izsmán Mártonné, Szamosújvárról. Göntzi János, birtokos, Fodorházáról. Özv. Csolnakosy Lászlóné, Csolnakosról. Tornyai Sándor, törvényszéki ülnök, Déváról. Fekete Bogdán, kereskedő, Egeresről. Kényfalvi lelkész, Vásárhelyről. Kásztlykné Tordáról. Deuts Gyula, kereskedő, Sz.-Régenből. Földvári József, birtokos családijával, Deészről. Balázs Emil, sóbány főnök, Tordáról. Kerekes Sándorné, M.-Láposról. Var Imre, birtokos, B.-Hunyadról. Érsek Lajos, birtokos, Tordáról. Schenk Jakab, kereskedő, Debreczenből. Nagy Andor kereskedelmi utazó, Pestről. Pihel mérnök, Pestről. László György, birtokos, Deészről. Hintz Lajos, birtokos, Brassóból. Vikheim Antal, birtokos, Szilágyból. Kilin Samuel, szolgabíró B.-Hunyadról. Mártonfi Antal, birtokos, Szilágyból. Kártek Józsefné, birtokos, Tassából. Benedek Gyula, mérnök, Szamosújvárról. Biró József, jogász, Székelyföldről. Ország Gábor, bankár, Pestről. Gr. Bethlen Józsefné, Pestről. Horovitz Sámuel, mérnök, M.-Vásárhelyről. Feichel János, terménykereskedő, Debreczenből. Komornik József, birtokos, Biharból. Ambrus Miklós, vendéglős, Tordáról

\*) E rovat alatt közöltékért oszupán a sajtóhatóság irányában vállalt felelősséget a szerző.

# Hirdetmény.

## A kolozsvári királyi szab. temetkezési intézet

Entreprise des pompes funebres

gyászszekerei és felszerelvényei Bécsből megérkezvén, a mai napon megnyílt.

Az intézet kitűzött célja levén: minél **diszesebb**, s minél **olcsóbb** temetések rendezése, hogy mindenki rang- és valláskülönbség nélkül igénybe vehesse, **hét osztályt állítottunk fel, u. m.: 25 frt, 50 frt, 100 frt, 150 frt, 200 frt, 300 frt és 400 frtos díjtáblázatot**; megjegyezvén, hogy az intézet a díjtáblázatokat meghaladó **disztemetések** szervezését is elvállalja s azokat kívánat szerint előállítja.

A felsorolt díjakért az intézet, igen természetesen, a díjosztályhoz arányosított minőségben: **sírt, koporsót, szentakarót, párnákat, ravatalt, szobadiszitást, gyász- és kísértő kocsikat, egyenruházott személyzetet, szomorujelentést, harangozást és egyházi szertartást** szolgáltat ki, rendez és állít elő, oly pontossággal, hogy a gyászoló család közreműködése legkevésbé se lesz igénybe véve.

A fennebbi díjba be nem számítva, **elvállalja: a halott felmosatását, hajékitését, bebalzsamoztatását, felöltöztetését, más vidékre szállítását, s mindennemű sírkő állíttatását, — a gyászoló család részére: gyászruhák, főrevalók** kívánat szerinti kelmékből és módóni leggyorsabb és jutányosabb elkészíttetését.

Miután az intézet nagyszerű, helyben készült és fennül hozatott **éroz- és fakoporsó-raktárt tart**, tisztelettel felemlítjük, hogy koporsót — felszerelve vagy a nélkül — magára is szolgáltatunk ki, még pedig gyári árban; valamint azt, hogy miután e városban levő minden **gyászszekér** az intézet kezelése alá jött, gyászszekeret magára is mindenki rendelhet, választás szerint.

Az intézet **Gyermek temetésekről** is gondoskodik, e célra egy egész külön kocsit hozatott.

**Felvételi ideiglenes iroda: nagypiacz, Bogdán István üzletében.**

Kolozsvártt, augusztus 7. 1871.

(294)

2—3

**A kolozsvári kir. szab. temetkezési intézet.**

**Bogdán István, igazgató.**

(76)

(26 — \*)

## VICTORIA

**biztosító társaság Kolozsvártt**  
**3,302,374 forint biztosítéki alappal**

biztosításokat fogad el:

- I. Tűzkárok ellen.
- II. Szállítmányi áruk — uton elkarosodása ellen.
- III. Jég-károk ellen — mindennemű terményekre.
- IV. Végre minden módozatokban,

### az ember életére;

nevezetesen biztosít:

- a) halálesetben fizetendő tőkéket;
- b) a biztosítónak még életében fizetendő tőkéket;
- c) gyermekek számára nevelési, kiházasítási vagy férjhezmeneteli tőkéket;
- d) nyugdíj vagy életjáradéki összegeket;
- e) temetkezési költségeket;
- f) közvetíti az általa alakított **tulélési csoportokat**.

### Életbiztosítási példák.

- I. Halálesetre biztosított 2000 forint tőke évenkénti díja a biztosító

20 — 30 — 40 — 50

éves korában kezdődőleg

84 frt 60 kr. 45 frt 40 kr. 63 frt 40 kr. 95 frt 20 kr.

- II. Kiházasítási 1000 forint tőkéért, mely a gyermeknek 20-ik évében fizettetik ki, évenkénti díjban esik, ha a kedvezményezett gyermek a bélépéskor

2 — 4 — 6 — 8

34 frt 20 kr. 42 frt — kr. 51 frt 20 kr. 64 frt — kr.

- III. Ha egy jelenleg 25 éves egyén 60 éves korától kezdődőleg évenkénti 1000 fr. járadékot kíván magának biztosítani, fizet évenként 81 frtot o. ért.

- IV. Hogy egy jelenleg 28 éves férj és 22 éves neje valamelyikök elhalásakor a a tul élő részére 2000 forint legyen biztosítva, fizetni kell díjban: 62 forint 60 krt. évenként.

Mindezen miveleteknél a biztosítók még az évi nyeresemény felében is részesülnek.

- V. Hogy egy 38 éves egyén halála esetére 100 forint temetkezési költséget biztosítson, fizet évenként, 1/2 évenként, 1/4 évenként, havonként

3 frt 15 kr. 1 frt 63 kr. 82 krajczárt. 28 krjert.

Egyéb módozatokra nézt s különben is mindenkben bővebb felvilágosítás-sal szolgálnak a társasági felügyelők, vidéki ügynökök és helyben

**A VICTORIA biztosító társaság vezérügynőksége Kolozsvártt.**

(Főtér 278 sz. 1-ső emelet hátul.)

**Stein János** erd. muz. egyll. könyvtáros- s kiadónál Kolozsvártt kaphatók:

**Legujabb és legkedveltebb tánczene zongorára:**

**Kerekes András.**

Csárdás. Szerkeszté TISZA ALADAR. Ára 60 kr.

Nyomatott az ev. ref főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

**Erdő, erdő, sűrű erdő.**

Csárdás. Szerkeszté TISZA ALADAR. Ára 60 kr.

**Ugyan rózsám szeretsz-e még?**

A kisasszony Pozsonyban. A faluban a leányok azt mondják. Sárga liliom. Csárdás. Szerkeszté TISZA ALADAR. Ára 60 kr.

**IDA LASSU.**

Eredeti csárdás. Szerkeszté FÁRKAS MISKA. Ára 60 kr.

**Akademische Bürger.**

Walzer von ED. STRAUSS. op. 68. Ára 80 kr.

**AUF FREIEM FUSSE.**

Polka nach Motiven der Operette „Indigo“ von JOH. STRAUSS. op. 345. Ára 54 kr.

**Shawl — Polka, (française)**

nach Motiven der Operette „Indigo“ und die „vierzig Räuber,“ von JOH. STRAUSS. op. 343. Ára 54 kr.

## MOLL A. SEIDLITZ-PORA.

Központi szállítási rakhely a „Golyához“ czimzett gyógyszer-tár Bécsben.

**Öväs:** Tapasztalván, hogy az enyéimnek szóról szóra után-nyomott, sőt a közönség ámitása végett hamisított név-aláírással ellátott használati utasítványokkal áruhatnak Seidlitz-porok, s evégett a kül-alak hasonlatosságánál fogva saját gyártmányommal könnyen felcserélhetetnek, ezen hamisítványok vásárlásától azon megjegyzéssel óvok mindenkit, miszerint: „az általam készített Seidlitz-por minden katulyája hasonló készítményektől megkülönböztetésül saját véd-egyem és aláírással van ellátva.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt. Használati utasítás minden nyelven.

E porok rendkívüli s a legértékesebb esetekben bebizonyult gyógyhatásuk által minden eddig ismert házi szerek között tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; mint azt sok ezer a császári birodalom minden részéből kezeinkhez küldött hála-iratok a legrészletesebben tanúsítják, hogy e porok rögzött szorulásoknál, emésztetlenség, gyomorhénél, továbbá görcsök, vese és ideges bajokban, szívdobogásnál, idegesség okozta fűfűzés, vértolulás, csúszos fogfájdalomnál, végül hysteriára, bűkőrra és huzamos hányásra hajlamlnál a legjobb sikerrel alkalmaztatnak, s a legártóbb gyógyhatást eredményezték.

Valódi minőségben kapható:

**Kolozsvártt: Binder K., Wolff J., dr. Hintz György és Engel J. gyógytárai-**  
**ban és Karvay József kereskedésében.** (133) (17—38)

**Dézsén:** Krémer Samu.

**Déván:** Lengyel Gergely, gyógyszer.

**Beszterczen:** Szongott György.

**Brassóban:** Jekelius Nándor, gy. Schneider F.,

Eremias Döme.

**Maros-Vásárhelyt:** Bucher M.

**N.-Szébenben:** Müller K. gyógy., Sill Mihály.

**Kóhalmon:** Nagelschmied özv.

**Krassóban:** Bártok Sándor.

**M.-Ujvártt:** Ujváry Sándor gyógyszer.

**N.-Váradon:** Janky Antal, Kiss Samu.

**Szegesvártt:** Teutsch J. B.

**Szászsebes:** Binder F., gyógyszer.

**Szászváros:** Spech Gusztáv, gyógyszer.

**Szerdahelyt:** Schimert F., gyógyszer.

**Zilahon:** Harmath S. F.

A fennebbi czégeknél létezik még ezen kívül:

A norvégiai Bergen városból való legtisztább és leghatályosabb

**valódi Dorsch-halmájzsir-olaj.**

Ára egy üvegnek 1 frt.

Minden üveg, más halmájzsir-olaj-fajtól leendő megkülönböztetés végett védjeggyel van ellátva. A valódi Dorsch-halmájzsir-olaj mell és tüdő-bajoknál, scrophulus és rachitis betegségekben legjobb gyógyhatás al van; meggyógyítja a legelidültebb köszvény- és csúzbajokat, valamint az időségi bűrkütegeket. Ezen legtisztább és leghatályosabb halmájzsir-olaj faj a Dorsch-halnak leggondosabb egybegyűjtése és kiválogatása által nyertetik, és általában semmi vegytani kezelés alá nem vonatik, hanem a bepecsételt eredeti üvegekben lévő folyadék épen és ugyanazon állapotban van, mint az közvetlenül a természet által nyújtott.

**MOLL A.,** gyógyszerész és vegyész Bécsben.